

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון תקפה ♦ ראש חודש

ב' משפטים ♦ א אדר א' ה'תשפ"ד

דברי אלוקים חיים מרוך רבינו הגה"ק זיע"א

ואלה המשפטים אשר תשים לפניך וגו'.
ופירש רש"י שכל מקום שנאמר אלה פסל את הראשונים אבל מקום שכתוב ואלה (עם ו') מוסיף על הראשונים.
והכוונה הוא כאן לומר שמה הראשונים מסיני אף אלו מסיני, כלומר שהפרשה שלנו פרשת משפטים קשור לפרשת יתרו ששם כתוב העשרת הדברות שנאמר מסיני ולכן כתב "ואלה" שתדע שכמו שהראשונים שהם עשרת הדברות הוא מסיני כמו כן כאן שכתוב משפטים שבין אדם לחבירו שתדע שגם זה מסיני הוא.
והוקשו המפרשים על לשון שכתוב לפניך, ורש"י פירש שהכוונה שאמר לו הקב"ה למשה, לא תעלה על דעתך לומר, אשנה להם פרק והלכה ב' או ג' פעמים עד שתהא סדורה בפייהם כמשנתה, ואיני מטריח עצמי להבינם טעמי הדבר ופירושו, לכך נאמר אשר תשים לפניך, כשולחן הערוך ומוכן לאכול לפני האדם עכ"ל. ועוד פירש רש"י שלפניהם הכוונה לומר שלא יבוא לדין לפני עכו"ם ואפילו יודע שבדין אחד שהם דנין אותו כדייני ישראל מכל מקום אל תביאהו בערכאות שלהם שהביא דיני ישראל לפני עכו"ם, מחלל את השם וכו'.

ונראה לומר בעזרת השם יתברך, שידוע שכל פרשה ופרשה בתורה נעוץ תחילתו בסופו, ולכן כאן בפרשת משפטים שקאי יותר על דיני התורה שבין אדם לחבירו, וקאמר לפניך "כלומר שמצוות שבין אדם לחבירו תשים עוד לפני המצוות שכתובים בפרשה הקודמת של פרשת יתרו שהם עשרת הדיברות שהם ביותר בין אדם לקונו, שאל יחשוב האדם לחלק בין מצות שבין אדם לקונו לומר שהם החשובים יותר ויזלזל במצות שבין אדם לחבירו ולכן כתוב אשר תשים לפניך שתדע שיתכן שהם עוד יותר חשובים, כי ידוע שכל מצוות שבין אדם לחבירו הם ביותר חמורים מכיון שיש בהם ב' דברים שגם בין אדם לקונו יש בהם מכיון שה' ציוה זאת ולכן החטא יותר גדול ויותר חמור שאמרו חז"ל שמצוות שבין אדם לחבירו לא מתכפר אף בתשובה וגם לא יום כיפור מכפר עד שירצה את האדם שחטא לו, ואם גזל צריך להחזיר הגזילה, ולכן כתוב לפניך לומר שיחשוב את המצות שבין אדם לחבירו וידע שזה הכל מאת השי"ת וכמו אנכי ה' אלוהיך ויזהר לקיימם.

וגם אפשר לומר שקאי הפסוק שאמר ואלה המשפטים אשר תשים לפניך שכתב רש"י שזה מוסיף על הראשונים, שזה קאי על הפסוקים האחרונים שבפרשה הקודמת, שכתוב בפסוק (כ, כב) ואם מזבח אבנים תעשה לי לא תבנה אתהן גזית כי חרבך הנפת עליה ותחללה, וכתב רש"י הק' הא למדת שאם הנפת עליה ברזל חללת, שהמזבח נברא להאריך ימיו של אדם והברזל נברא לקצר ימיו של אדם, אין זה בדיון שיונף המקצר על המאריך, ועוד שהמזבח מטיל שלום בין ישראל לאביהם שבשמים, לפיכך לא יבוא עליו כורת ומחבל והרי דברים קל וחומר, ומה אבנים שאינם ראות ולא שומעות ולא מדברות על ידי שמטילות שלום אמרה תורה לא תניף עליהם ברזל, המטיל שלום בין איש לאשתו בין משפחה למשפחה, בין אדם לחבירו, על אחת כמה וכמה שלא תבואהו פורענות עכ"ל של רש"י המלמד אותנו מוסר השכל.

המשך בעמ' ב'

באחד באדר משמיעים על השקלים

דברות קודש מרוך רבינו עט"ר שליט"א

רק שבתו יתן ורפא ירפא (כא, ט)
המילה "שבתו" מרמזת כאן לשמירת שבת כהלכתו, והיינו "רק שבתו" אם ייתן את "שבתו" שזהו שבת "לה" ויזהר בכל הלכות שבת ודקדוקיה ומצוותיה, אזי יזכה ש"ורפא ירפא" שהקב"ה יגמול לו כמעשיו וירפא אותו מכל נגע ומחלה,
הנה שנינו בגמרא (שבת יב.) בענין ביקור חולים בשבת: "הנכנס לבקר את החולה, אומר שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא. נמצינו למדים מזה שקדושת השבת יש לה סגולה מיוחדת להמשיך רפואות לכל החולים.

ואפשר לבאר בזה על פי המבואר בדברי האריז"ל ב"שער הכוונות", כי הן אמת שמה רבינו איבד בחטא העגל את אלף האורות, אבל בכל שבת מחזיר אותם הקב"ה למשה, ובלשון קדשו: "והנה בכל ערב שבת בבוא ליל השבת, חוזר משה רבינו ע"ה לקחת אותם האורות של אלף חלקים שלו עצמם שנאבדו ממנו, ולקחם בסוד תוספות קדושת שבת

והנה ידוע מה שביאר הטור (או"ח סימן רפא) מה שתיקנו לומר (שחרית לשבת): "ישמח משה במתנת חלקו. כשהיו אבותינו במצרים וראה משה כבוד השיעבוד שהכבידו עליהם, ביקש מפרעה שיתן להם יום אחד בשבוע שינוחו בו ונתנו לו, ובחר ביום השביעי, וכאשר נצטוו על יום השבת שמח משה שבחר בו, וזהו ישמח משה במתנת חלקו.

נמצא לפי זה כי כששומרים ישראל את השבת שבחר להם משה, הרי הם זוכים להמשיך מקדושתו את אלף האורות שהוא שער הנ' שהוא מקבל בשבת, ועל ידי זה נמשכות רפואות גדולות לכל החולים שחסר להם שער הנ'.

לכן דקדקו חכמינו ז"ל לומר בלשון קדשם: "הנכנס לבקר את החולה", והרי בימי החול למדנו מדברי האריז"ל שצריך לכוון להמשיך לחולה הארה משער הנ', אבל מאחר שבשבת מקבל משה את כל אלף האורות, לכן הוא אומר: "שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא".

יה"ר שבזכות שנתחזק בקדושת השבת יתרפאו כל חולי ישראל ואבינו מלכינו יסיר המגיפה מנחלתו וישמרנו מכל צרה ומצוקה ונזכה כולנו במהרה לגאולה השלימה מתוך רחמים וחסדים מגולים אמנן כן יהי רצון.

אמרות פתורות מרבנינו האור אביגדור' זיע"ע

רק שבתו יתן ורפא ירפא (כא, ט)
כך הוא סדר רפואות בישראל – "בורא רפואות, נורא תהילות, אדון הנפלאות". ראשית כול "בורא רפואות", להתייעץ עם רופא ולקחת תרופות, לא עברה המחלה, "נורא תהילות" – לומר תהילים, ואם הורע המצב, "אדון הנפלאות" – לא להתייאש ולצפות לפלא ולנס.

◆ המשך דא"ח רבינו הק' זיע"א ◆

וגם זה סגולה לאדם שלא יבוא עליו פורענות ח"ו, שיעסוק בזה להטיל שלום בין איש לאשתו ובין משפחה למשפחה ובין אדם לחבירו, ולא יבוא עליו פורענות עליו בעז"ה.

וגם בפסוק (כ, כג) כתב רש"י על הפסוק "ולא תעלה במעלות על מזבחך אשר לא תגלה ערותך עליו, כשאתה בונה כבש למזבח לא תעשהו מעלות מעלות (כלומר מדריגות) אלא חלק יהא משופע, שע"י המעלות אתה צריך להרחיב פסיעותיך וכו' ואתה נוהג במנהג ביזיון, והרי דברים קל וחומר, ומה אבנים הללו שאין בהם דעת להקפיד על בזיונם, אמרה תורה הואיל ויש בהם צורך לא תנהג בהם דעת להקפיד על בזיונם, אמרה תורה הואיל ויש בהם צורך לא תנהג בהם מנהג ביזיון חבריך, שהוא בדמות יוצריך ומקפיד על בזיונו על אחת כמה וכמה [כלומר שלא תנהג בו מנהג ביזיון]

הרי לפנינו דברי קודשו של רש"י המלמד אותנו מוסר השכל כיצד לנהוג בין אדם לחבירו, ולכן אפשר לומר שרש"י מרמז אותנו במה שכתב שתיבת "ואלה" מוסיף על הראשונים, וזה שתשים לפניכם, שקאי על הפסוקים שמסיים בהם פרשת יתרו, וכוונתו שתשים את דברי המוסר הנ"ל, לפני בני אדם שידעו לדבר בדברי המשפטים שבין אדם לחבירו ולא יזלזל בחבירו, וידעו שזה הכל דברי ה' כמו עשרת הדברות, וכל התורה כולה מקשה אחד הוא, ותורה שלימה ניתנה מסיני הן ההלכות שבין אדם לקונו ובין ההלכות שבין אדם לחבירו, וגם תורה שבכתב ובעל פה הוא מקשה אחת מאת ה' יתברך, שניתנה מסיני ולא עוד שחז"ל אמרו שכל דבר של הלכה ותורה שתלמד ותחדש, הכל ניתנה למשה מסיני לעם ישראל.

והנה בפרשתנו נכתב שאמרו ישראל, כל אשר דיבר ה' נעשה ונשמע והארכנו בזה בפרשה הקודמת בענין הקושיא שמכיון שאמרו נעשה ונשמע למה היה צריך כפיית ההר עליהם שיקבלו את התורה, והבאנו לבאר בדברי המפרשים לתרץ בזה ושהתחדש לנו בסייעתא דשמיא.

ועתה נוסף לתרץ דמכיון שהזכרנו שיעקר הפרשה שלפנינו הוא ממצוות שבין אדם לחבירו, ולכן אפשר לומר שהכפייה היתה על זאת, והגם שאמרו נעשה ונשמע, אפשר לומר "שנעשה" נאמר על מצוות שבין אדם לה' יתברך, שזה קיבלו ברצון שהבינו שהם מצוות השי"ת וכלי להבין הדבר קיבלו ברצון ואמרו נעשה ולא נשאל למה ומדוע ומה טעם יש בדבר, אבל במצוות של בין אדם לחבירו חשבו שזה תלוי בשכל האדם ואמרו "נשמע" עליהם כלומר שנשמע ונתבונן בדבר בשכלינו להבין אם אנו חייבים לשלם או לא ולא שזה תלוי ברצון ה', ולכן היתה הכפייה של ההר כגיגית עליהם להורות שאין על זה שום בחירה וצריך לעשותם בא מונה ובפשטות מה שכתבה התורה הק' אף שאין מבינים הטעם, וידוע מה שכתב הסמ"ע בשו"ע חו"מ שדעת בעלי בתים הם היפך מדעת תורה, כלומר שבעיני חושן משפט שהם דינים של בין אדם לחבירו צריכין ג"כ לעזוב את השכל לגמרי ורק לעשות כרצון ה' המבואר בתורה ובדברי חז"ל ובפוסקים הק' המקובלים בכלל ישראל ולשמע בדברי השופט והדיין שבכל דור ודור ולעשות הכל כמו שיראו לנו לעשות. וגם אפשר להוסיף שמה שנאמר "נעשה ונשמע" רק בפרשת משפטים להורות שזה השלימות שגם במצוות שהם בין אדם לחבירו לא יעמוד על שכלו אלא יאמר נעשה ונעשה שמקודם נעשה מה שציווה התורה ורק אחר כך נשמע שנשתדל להבין טעמי המצוות יסוד המצוות, הן על פי נגלה שבתורה מה שכתבו הספרים הק' ובפרט בספר החינוך להבין

טעמי ושורשי המצוות וכן האריך בזה בספ"ק רבינו בחיי לבאר כל מצוה על פי הפשט וגם על פי הרמז ועל פי הסוד. ומי שזוכה להבין על פי הקבלה וסודות התורה על פי מה שמבואר בזוהר הק' ובכתבי האריז"ל טעמי כל מצוה ומצוה וסודיה, אשרי חלקו ומה טוב גורלו, ומכל מקום יאמין שאי אפשר לאדם לידע כל הסודות עד לעתיד לבוא שכתוב ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים, וכמ"ש בשם הבעש"ט שאמר על הפסוק תורת ה' תמימה, שעדיין הוא תמימה כלומר שעוד לא נגעה בה אדם בשלימות עד לעתיד לבוא בעזרת השם. והנה נבאר עוד בפסוק שהתחלנו "ואלה המשפטים אשר תשים לפניכם", וכתב התרגום אנקלוס: ואלין דיניא די תסדר קדמוהון" ויש כמה פירושים על התרגום הזה שתירגם מילת משפטים לדיניא.

ונראה לומר בדרך רמז על דרך שכתבו שבתורה הק' מוזכר ענין התוכחה בפרשת בחוקתי ובפרשת כי תבוא, והענין בזה בשני אופנים, אחד שהאדם המאמין בתורת השם, אם יראה מה שכתוב בהתוכחה וישמע בקריאת הפרשה בשבתות, אז יקבל מזה מוסר השכל להזהר שלא לעשות ח"ו עבירות שלא יבוא עליהם הפורעניות הקשה מה שנכתב בתורה, כלומר שיזהר מקודם, וחכם נקרא שרואה מה שנולד ממעשה שיעשה נגד רצון ה'.

וגם יש בזה ענין של ונשלמה שפתינו האמור בגמרא שמי שלומד בפרשת הקרבנות כאילו הוא מקריב אותם בבית המקדש, כמו כן אם קורא את התוכחה הקשה שנאמר בתורה ועוסק בה הוי כאילו כבר היה, ונפטר מהם ולא מקבל את העונש, וכמובן שמדובר שמקבל עליו לכל הפחות בהרהור תשובה שלא לעשות עוד כזאת, וזה מה שאמר הכתוב "אלה המשפטים אשר תשים לפניכם" [התרגום פתר וכתב ואילן דיניא] כלומר שהדינים תשים לפניכם ולא ח"ו עליהם וכמו תינוק בבית הספר שאם הוא חכם ורואה שרבו מראה לו את המקל, ואומר שאם יעשה ח"ו כך וכך הוא יכה במקלו הוא מבין שלא לעשות זאת אבל אם הוא טיפש הוא מזלזל בזה שרואה את המקל, ואז אם יעשה את מה שלא צריך לעשות כמובן שיכהו המורה במקלו

ועוד יש בזה ענין הידוע מצדיקים הק' ובפרט בתלמידי הבעש"ט הק' שלפעמים ראו דינים ח"ו על אדם ורצו להמתיקם ודיברו קשות על האדם שבאו עליו הדינים, וגם דיברו אליו קשות דהיינו הדברים הקשים כגידין וגם לפעמים ביזו את האדם וגם ידוע שהיו צדיקים שגם כיבדו את האדם במכת יד, וזה הכל שרצו לעשות טובה לאיש ישראל, ואף שהרואה חשב שהוא מבזה אתו על לא דבר, אבל החכם ידע והבין מה היתה הכוונה שלהם ולרוב פעמים ראוי בעינים הגשמי שע"י זה שעשו הצדיקים נמתק הדין הקשה שיש על האדם, בזה שהקדימו הצדיקים לעשות כעין זה הדין הקשה שיש על האדם ובזה גרמו שלא יקבל יותר, כי מה לו מקצתו ומה לי כולה, וזה הענין לא ניתן לעשות לכל אדם כי אם לצדיקי האמת שכל כוונתם לשם שמים כידוע.

וזה ראינו גם אצל רבותינו הק' אבל לא כולם הבינו זאת כי השטן מבלבל ומקרר את האמונה בה' ובמשה עבדו דהיינו הצדיקים שבכל דור ודור, וזה מה שכתב התרגום "ואילין דיניא בי תסדר קדמיהון" דהיינו שה' יתברך מצוה למשה רבינו שיעשה ויסדר הדינים הקשים שיש על עם ישראל מקודם שבזה יצילם מעונשים הקשים שמגיע עליהם.

בניני חיים

אל תשת ירך עם רשע להיות עד חמס (כג, א)

מבאר בדרך רמז הרה"ק רבי משה מפשעווארסק: כאשר עומד השטן בבית דין של מעלה לקטר על יהודי – אין מאזינים לדבריו. שהלא עד אחד הוא ופסול לעדות. אולם כאשר יהודי ניצב ומדבר רע על חברו, הרי שהוא מצטרף רח"ל לעדות יחד עם השטן ואז מענישים את היהודי שחטא. על כך מזכיר הכתוב "אל תשת ירך עם רשע", לדבר על מעשיהם הלא טובים של יהודים, שכן בכך אתה מכשיר את עונשם ומצטרף עם השטן "להיות עד חמס"...

(במחשבה תחילה)

היסרתי מחלה מקרבך (כג כה)

כתב באבן עזרא שהמחלות באות מחלק המרה שמשפיעה על המעיין, וכ"ז הוא באומות העולם אבל ישראל בכח התורה הק' מבטלים הכל כי אין מזל לישראל שמהפכים המזל לטובה, עכ"ד. והיינו שהעצה לשנות מזל לטובה הוא ע"י לימוד וקיום התורה הק' שלימודו הוא על מנת לשמות ולעשות ולקיים. וזה נרמז בפסוק 'הסרתי מחלה' (עה"א) בגימט' בקיום התורה, שע"ז ישתנה מזלו לטובה.

ומראה כבוד ה' כאש אוכלת כו' (כד, יז).

דהנה האדם בעבודתו להשם יתברך בתורה ובמצות מביא תענוג גדול למעלה. וכשאדם רוצה לידע אם השם יתברך יש לו תענוג מעבודתו הבחינה הוא על זה, אם אדם רואה שלבו בוער כאש ומתלהב תמיד לעבוד אותו ויש לו חשק ורצון בעבודת הבורא אז בוודאי מוכח שהשם יתברך יש לו תענוג מעבודתו ולכן מסייעין לו מן השמים ושולחין לו מחשבות קדושות לתוך לבו. לזה אמר ומראה כבוד ה' כו', שהסימן כשיראה אדם לידע אם רואה כבוד ה' והקדוש ברור הוא נהנה ממנו ולזה כאש אוכלת אם לבו בוער כאש וקל להבין.

(קדושת לוי)

עובדות חיים

רק שבתו יתן ורפא ירפא (כא, יט)

פעם נחלה הרב הקדוש רבי יצחק מסקוירא זיע"א, ורצו לתת לו עליה לתורה בשבת קדש פרשת בשלח, כי בפרשה זו כתיב כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רופאך. לא הסכים לכך הרבי, באמרו זהו מרשם חזק מדי! בשבת פרשת יתרו גם כן רצו לתת לו עליה, כי איתא במדרש שבמתן תורה נתפאו כל החולים, ואמר גם כן שהוא קשה מדי. בפרשת משפטים אמר, כתיב "רק שבתו יתן", שרק נקיים את השבת, "ורפא ירפא" זו הוא רפואה קלה וטובה, כמו שאמרו חז"ל (ירושלמי ברכות פ"א הלכה ה') 'שקולה שבת כנגד כל המצוות שבתורה' (מאורי אור)

לא תשא שמע שוא (כג, א)

הרה"ק רבי משולם זושא מהאניפולי זיע"א ערך גלות, והיה נודד מעיירה לעיירה. פעם שנמדדן לעיירה אחת, הלך כדרכו לבית המדרש וישב אצל התנור שקוע בהרהורי. לפתע נכנסה לבית המדרש אשה ובכתה שבעלה עזבה ונעלם, והיא מחפשת אחריו, שמה ראיתם אותן? שאלה... אמר לה רבי זושא: הוא נמצא בבית הכנסת אורחים כאן בעיירה. הלכה ואכן מצאה אותו שם. מיד נעשה רעש גדול בעיירה על המופת של הרבי ר' זושא, שכן ידוע היה שלא דרכה רגלו בבית הכנסת אורחים. אמר רבי זושא, אין זה מופת, בבוקר שמעתי יהודי מספר לחבירו שאורח חדש בא להכנסת אורחים, תמהתי על עצמי למה קלטו אוזני שמועה זו, ומה צורך לי בה? כשבאה אשה זו הבנתי שנצרכה שמועה זו בשבילה.

ועבדתם את ד' אלוהיכם וברך את לחמך ואת מימך והסרתי מחלה מקרבך (כג, כה)

חסיד אחד השמיע לפני מרן הסב"ק מרוז'ין זיע"א אימרה של צדיקים כי הכנסת אורחים הוא סגולה לרפואה, כי תיבת אורח נטריקין 'אורח-ח' ובברכת יוצר אור נמנה השבח השמיני 'בורא רפואות', וכן בשמונה עשרה ברכת 'רפאינו' היא הברכה השמינית, וע"כ האורח משפיע למארחים הברכה השמינית, ואמר רבינו: אני רואה שזה מרומז בפסוק 'ועבדתם את ד' אלוהיכם' באיזה פרט של עבודת ד' מדובר כאן? הוי אומר בעבודת 'הכנסת אורחים', שעל ידה מתקיים 'וברך את לחמך', עפ"י מה דקי"ל בעל הבית בוצע ואורח מברך (ברכות מ"ו). וע"ז מסיים הפסוק התועלת שתצמח לך מזה היא 'הסרתי מחלה מקרבך'

נעימות חיים

במרחק חמישים מיל

אחד מנכדי הרה"ק רבי ברוך מגורליץ זיע"א, בנו של הרה"ק ה'דברי חיים' מצאנז זיע"א, עשה פעם את דרכו ברכבת אי שם באירופה. תוך כדי מהלך הנסיעה ניגש אליו יהודי חסיד מן הנוסעים והעלה את השערותו לאמר: הכרת פניכם עונה בכם כי מנכדי הצדיק מגורליץ אתם. לאחר שקיבל אישור להשערותו, המשיך הלה ואמר: זכיתי להימנות על חסידי זקנכם הקדוש, ונסיעות רבות ערכתי גורליצה, על אחת מאלו אספר לכם. וזה היספור אשר סיפר:

היה הדבר בעיצומו של חורף, במהלך אחת הנסיעות שערך אותו חסיד לגורליץ. לילה אחד, לאחר יום שלם של טלטולי דרך קשים בכפור ובשלג, הגיע רטוב עד לשד עצמותיו וקפוא כולו לפונדק על אם הדרך. מסביב השתרע ישימון אפל לכל מלוא העין, מצופה כולו במעטה מושלג, ומלבד אלומות האור הדקות שבקעו מחלונות הפונדק לא נראה שום נצנוץ של אור באופק. עצם המפגש עם בית מיושב בלב הישימון מילא את לבו של החסיד בשמחה, ובעוד שפתותיו ממלמלות תודה לאל עליון אשר זימן לראשו קורת גג בליל בלהות שכזה, התקרב אל הפונדק והקיש על שעריו. הבריח חרק והפתח הנכסף נפתח בפני החסיד התשוש והמצונן. הוא עט פנימה הישר אל עבר האח המוסקת והטיל עצמו על כסא סמוך. הוא כבר פצה את פיו כדי להזמין לעצמו כוס חמין ומטעמת, כאשר הגיע לאוזניו קול הוללים אשר החלו למחות נמרצות באזני הפונדקאי, על אשר איפשר לאורח ה'חסידיאק' - כינוי גנאי של יושבי קרנות לחסידים ועובדי ה', להיכנס ולהסתופף עימם תחת קורת גג אחת.

היתה זו חבורה של סוחרים קלי עולם, 'בני טובים' מזרע ישראל אשר ישבו ליד אחד השולחנות ושיחקו במשחק הקלפים הטמא. מסתבר כי מזג האוויר הקשה גרם להם לעצור באמצע נסיעה אל יריד מרוחק, והפונדק הנוכחי היה הברירה היחידה לקורת גג שעמדה בפניהם. לאחר שעות ארוכות ששהו במקום אשר במהלכן הרשו לעצמם ליהנות מכל הטוב האצור במזווה של הפונדק בסכום הגון ונכבד, חשו עתה הסוחרים את עצמם כבעלי המקום, ודרשו איפוא מן הפונדקאי לסלק את החסיד הבלתי קרוא ממחיצתם.

כאשר היסס הפונדקאי בעל הלב היהודי למלא אחרי ההוראה האכזרית ולשלח את ההלך חסר האונים והקפוא בחזרה אל הלילה האפל ואל הכפור הנורא, קמו כל הסוחרים באחת על רגליהם ואיימו לעזוב את המקום תיכף ומיד מבלי לשלם לפונדקאי את חובם המגיע לו. בצר לו עמד כבר הפונדקאי לבצע את בקשתם, אלא שאז נתיישבו לפתע הללו בדעתם, והסכימו לבוא עם ההלך החסיד לכלל פשרה, וכך אמרו לו: אם תיאותר לשחק עמנו בקלפים, ולוא רק משחק אחד בלבד, נסכים כי תישאר בפונדק עד הבוקר.

הברירה שעמדה לפני החסיד היתה קשה ביותר. הרעב הצמא העייפות והקור חברו יחדו כדי להכריעו בנסיין הקשה שנקרה לפניו. האפשרות כי יאלץ לצאת החוצה ולהמשיך לכתת את רגליו בחשיכה ובכפור, נראתה בעיניו כפיקוח נפש לכל דבר, והוא החליט אפוא כי אין לו מנוס מלהסכים לדרישתם.

ההסכמה ניצבה כבר על דל שפתיו, כאשר לפתע פתאום הופיעה לנגד עיניו דמות דיוקנו של רבו הקדוש מגורליץ, והוא ראה בעליל כיצד מחווה לו הרבי באצבעו לאות שלילה, לבל יסכים לתנאי המוצב בפניו. דחה החסיד את המחזה מנגד עיניו, כשהוא מעודד את עצמו כי אין זה אלא דמיון בעלמא ואזר עוז לפתוח ולהביע את הסכמתו לשחק, אלא שאז הופיעה שוב דמותו של הרבי מגורליץ לנגד עיניו וידו הקדושה מסמנת ל'לאו'. עתה כבר ברור היה לו כי אין זה דמיון שווא. הוא נטל מיד את תרמילו לידי, ניגש בצעדים נמרצים אל הדלת ויצא החוצה כלעומת שבא. כל הלילה המשיך לצעוד כשפניו מועדות בנחישות גורליצה. כאשר הגיע לגורליץ כתב 'קוויטל' ונכנס אל הקודש פנימה, ויהי אך הושיט את ידו אל עבר הרבי לשלום, נענה הצדיק ואמר כאל עצמו: אכן רבי המונע מחסיד הנמצא במרחק של חמישים מיל מלשחק בקלפים רשאי וראוי לקרוא קוויטל. (פסיר והילום פר' ויקהל ע"ט).

הליכות חיים

בענין מה קודם עשירי למנין או ללוות את החתן בשבת אויפרויך

תחת כסא הכבוד, ולזה רומז מאי דכתיב "העשירי יהיה קדוש", עכ"ל.

וז"ל המהר"ל בספרו 'דרך חיים' (פ"ג מ"ו), ודוקא העשירי הוא קודש לה, מפני כי מספר הפרטיים הם עד תשעה, כי עשרה נחשבים עדה וכלל, שהרי אין המספר נוסף רק עד עשרה ומן עשרה ואילך חוזר לספור 'אחד עשר' 'שנים עשר', הרי כי לא יתוסף רק עד עשרה וזה מפני כי אין תוספת על הכלל. ועשרה ואלף נחשבים כאחד. ורבותינו ז"ל (מגילה כג, ב) למדו דבר זה מן הכתוב "עד מתי לעדה הרעה", וכבר פירשנו זה למעלה עכ"ל

וכע"ז כתב בספר 'ברכת ישראל' עמ"ס ברכות (מז, ב), וז"ל: אין קדושה למעלה מעשרה, דבעשרה נשלמת הקדושה שהיא למעלה מעשר ספירות, ומהאי טעמא לעולם העשירי הוא קודש, שהוא שלימות המנין ומשם חוזר לאחד כידוע, עכ"ל

וז"ל שו"ת 'משנה הלכות' (חלק י' הקדמת ברית שלום) והמשלים לעשרה ראשונים נוטל שכר כולם, כיון שקדמה שכינתא ומצפה לעשרה, הרי המשלים לעשרה הוא הגורם לשכינתא שיהי' שמה קודם ותשרה על ישראל, ולכן העשירי יהיה קודש, עכ"ל

וכן מובא המבי"ט וכן מביא המבי"ט זצ"ל בספרו 'בית אלוהים' (שער התפילה סוף פ"י) ש"כר ש"כרתיך ב"דודאי ב"ני (בראשית ל, טז) שמזה ניתן ללמוד, מעלת העשירי המשלים למנין - שעל ידו שורה השכינה זול"ק... וכן אמרו (ברכות מז, ב; מגילה לב, אט) העשירי נוטל שכר כנגד כולם, לכן ישתדל האדם להיות נמנה עם העשרה הראשונים הבאים לבית הכנסת. וכן יש רמז בזה שחייבין לשכור העשירי כשיצטרפו, ממ"ש כאן "כי שכר שכתריך וגו'", עכ"ל עיין שם עוד.

מבואר לפי זה שאם האדם הוא עשירי קבוע למנין, הרי בוודאי שעליו להקדים להשלים את העשירי למנין מאשר ללוות את החתן, ובוודאי מצוה גדולה יחשב לו, אם ידאג לתאם עוד לפני שבת, עם אדם אחר שימלא את מקומו ויילך בשליחותו לשמח את החתן.

ואפ"ל שיקיים גם את הכלל ההלכתי "תדיר ואינו תדיר, תדיר קודם".

המצפה לישועתן של ישראל
הק' יוסף מוזס
בהגה"ק מקראלי זצלה"ה

קול קראלי - 074-7962278

מאות כבר נושעו! ומה איתך?
רוצים גם ישועה? יש לכם שמחה, אזכרה וכו'
תרמו! וקחו חלק בהפצת המעיינות של
מרכז "אמונת חיים" קראלי
כתובת לתרומות תגובות ולקבלת הגליון
רח' דב גור 20/23 אשדוד
טל. 055-6798152
או בדוא"ל: 8659931@gmail.com

לכבוד
הרה"ג **גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א**
מו"צ בקהילתינו ומח"ס גם אני אודך ופרדס יוסף החדש

ראשית כל, אקדים באיחול ברכת "מזל טוב" לרגל שמחת אירוסו בתו עב"ג במז"ט ובשעטומ"צ, יה"ר שיבנו בית נאמן בישראל וירוה מהם רוב נחת ותענוג דקדושה, ואצרך בזה מתנה רוחנית לרגל השמחה.

הנה למדתי היום בספרו גם אני אודך תשובות מרן הגאון רבי יוסף ליברמן זצ"ל בעל משנת יוסף לרגל יומא דהילולא קמא. ועיינתי היטב בתשובתו הרמה במענה לשאלת כת"ר האם מי שמהדר עכ"פ בש"ק להיות מעשרה הראשונים לבית הכנסת, אבל לאחד ממכיריו וממתפללי ביהכ"נ יש חתן העולה בשבת זו לתורה, וכפי המנהג באים הקרובים והמכירים ללוותו מביתו לביהכ"נ בשירה, ואי אפשר לו לקיים שתייהן

ובתשובתו אומר הגר"י ליברמן שקיי"ל שמבטלים ת"ת להכנסת כלה. וזאת יש להקדים, שלוית החתן לביהכ"נ בשבת שלפני החתונה היא התחלת שמחת חתן וכלה כידוע, שאז משתתפים המחותנים והקרובים והידידים והחברים וכו'. וא"כ שהולכת החתן לביהכ"נ היא כבר שייכת לשמחת חתן וכלה, מבטלים תלמוד תורה למצות הכנסת כלה, ות"ת עדיף מעשרה הראשונים, וכש"כ ששמחת חתן וכלה עדיף מעשרה הראשונים

והוסיף נכדו הרה"ג אהרן ליברמן לבאר שהטעם הוא גם במצוות גמילות חסדים עם החתן שיש לו מעט מלווים, שמצוה גדולה ללוות החתן כשאין לו מי שישמחו, משידדרז להשכים מעשרה הראשונים.

ואנכי הקטן חשבתי להוסיף ולגדור גדר בדבריהם. ואקדים מה שראיתי בספר "ומשחרי ימצאוני" המוזכר בתשובה הנ"ל דמביא על הפסוק **העשירי יהיה קודש לה'** (בחוקתי כז, ל) את הספר 'מנורת המאור' (נר ג' כלל ג' ח"א פ"ה), שכתב כדלהלן: אין אומרים קדושה בפחות מעשרה כדגרסינן בפ' הקורא את המגילה (כג, ב) א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן אמר קרא (ויקרא כב, לב) "ונקדשתי בתוך בני ישראל" כל דבר שבקדושה לא יהא בפחות מעשרה.

והטעם לפי שבעשרה נשלמת הקדושה שהיא למעלה מעשר ספירות, ולזה רומז מה שאמרו בפרק קמא דסוכה (ה, א): תניא רבי יוסי אומר מעולם לא ירדה שכינה למטה מעשרה ולא עלו משה ואליהו למרום, שנאמר (תהילים קטו, טז) "השמים שמים לה' וגו'". ולעולם העשירי הוא קודש, שהוא שלימות המנין והוא

קול צהלה ורינה שפתינו תרננה

שלוחה לידידינו עוז הדיין המשפיע העומד לימינינו
חיכו ממתקים וכולו מחמדים שמו מפארים ומעריצים

הגה"צ רבי **צבי רוזנטל שליט"א**

חנתב"נ מרן רבינו הגה"ק **צוק"ל**
לשמחת נישואי הבת

עב"ג החתן שמעון טויסיג בשעטומ"צ

יה"ר שירוה רוב נחת ותענוג דקדושה ממנו ומכל יוצ"ח

לזכר עולם יהיה צדיק

הגה"ק **יעקב יחזקיה זי"ע**
ב' יגד יעקב מפאפא
נלב"ע ביום ב אדר תשא
ת. נ. צ. ב. ה.

לזכר עולם יהיה צדיק

רבינו הגדול
הגה"ק **יצחק צבי משה זי"ע**
בן רבינו אביגדור מוזס זצ"ל
מקראלי
נלב"ע ד' טבת תשעט
זכותו יגן עלינו ועכ"א
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הרבנית **לאה אסתר ע"ה**
בת הרה"ק חיים מנחם מנדיל זצ"ל
נלב"ע כט שבט תשנ"ג
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הגה"צ **לוי הכהן רבינוביץ זצ"ל**
בן הגה"צ רבי גמליאל זצ"ל
נלב"ע ב אדר תשע"א
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הגה"צ **משה וועבר צוק"ל**
בהרה"צ מרדכי זצ"ל
נלב"ע יב כסלו תשפ"א
ת. נ. צ. ב. ה.